

EFEKTÍVNE DOČERPANIE EŠIF 2014 – 2020: OBNOVA VEREJNÝCH BUDOV

Richard PAKSI

analytik (Budovy pre budúcnosť)

Jún 2020

1. ZHRNUTIE

K dnešnému dňu sa v Operačnom programe Kvalita životného prostredia nachádza dostatok voľných zdrojov na pokrytie neuspokojeného dopytu po investíciách do obnovy verejných budov. Uvoľnené pravidlá EK umožňujú vláde SR okamžite prijať rozhodnutie o presunutí zdrojov a spustení novej výzvy. Vláda musí konať okamžite, aby sa dodatočné projekty obnovy verejných budov stihli kontrahovať do konca roku 2020. Do ekonomiky v jednotlivých regiónoch (okrem Bratislavy) tak behom nasledujúcich 12 mesiacov môže pritecť viac ako 100 miliónov eur, ktoré podporia živnostníkov a malé a stredné podniky z odvetvia stavebníctva, ktoré bude nastávajúcou ekonomickou krízou zasiahnuté viac ako iné odvetvia ([viac >>](#)).

K 31. 3. 2020 bolo nezazmluvnených takmer **30% prostriedkov (4 075 445 015 € – EÚ prostriedky)** z programového obdobia EŠIF 2014 – 2020 v operačných programoch. Aby o tieto prostriedky Slovensko neprišlo a zbytočne neprepadlo, je ich potrebné realokovať na výzvy a projekty, ktoré sa dlhodobo čerpajú dobre, a je v nich potenciál tieto peniaze rýchlo absorbovať. Veľká časť týchto prostriedkov však bude využitá na zmiernenie dopadov pandémie COVID-19. Vláda SR prijala rozhodnutie vyčleniť finančné prostriedky z nevyčerpanej čiastky EŠIF 2014 – 2020 v celkovej výške **1 382 500 000 €** na zmiernenie dopadov pandémie COVID-19 a v prípade, ak budú tieto presunuté prostriedky z dôvodu pretrvávajúcej pandémie nedostatočné, podľa vlády bude potrebné pripraviť ďalšiu realokáciu prostriedkov medzi a v rámci jednotlivých operačných programov. Aj vzhľadom na riešenie problému hospodárskeho útlmu by však bolo správne, aby sa zvyšná časť voľných prostriedkov dočerpala a realokovala na investičné projekty, ktoré dokážu efektívne stimulovať domácu ekonomiku, ktoré sa dokážu realizovať okamžite a ktoré by zároveň plnili ciele operačného programu a kohéznej politiky.

Prostriedky v EŠIF určené na zvyšovanie energetickej hospodárnosti verejných budov patria k tým, ktoré sa implementujú úspešne a vyčlenené čiastky vo výzvach v tomto programovom období nedokázali pokryť výšku žiadaných prostriedkov. Záujem o príspevok na zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov v Operačnom programe Kvalita životného prostredia bol v posledných výzvach natoľko veľký, že žiadosti o príspevok samospráv presiahli alokáciu poslednej výzvy o **39%** (konkrétne o **60 824 609 €**; EÚ zdroje) a žiadosti subjektov ústrednej správy a verejnoprávne ustanovizne presiahli alokáciu poslednej výzvy o **65%** (konkrétne o **39 421 851 €**; EÚ zdroje). V prípade samospráv išlo celkovo o **147 neuspokojených projektov** (vyhodnotenie výzvy pre ústrednú správu ešte nie je ukončené).

Pri zarátaní ďalšieho spolufinancovania (15%) je teda realistické odhadovať investičnú potrebu pre samosprávy vo výške približne 71 miliónov eur a pre subjekty ústrednej správy približne vo výške približne 45 miliónov eur. Takéto investície sú možné okamžite implementovať, nakoľko projekty na túto výzvu už boli pripravené.

V Operačnom programe Kvalita životného prostredia sa podľa dostupných informácií nachádza v súčasnosti suma disponibilného zostatku minimálne na úrovni **150 miliónov eur**. Ide o prostriedky, ktoré nie sú kontrahované, schválené alebo viazané na ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia ani realokované na zmiernenie dopadov pandémie COVID-19.

Dostatočné voľné prostriedky ponúka taktiež Operačný program Integrovaná infraštruktúra (OP II), kde disponibilný zostatok po odpočítaní zmlúv, rozhodnutí o schválení a ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia tvorí **1 032 760 694,48 €**. Po realokovaní prostriedkov na zmiernenie dopadov pandémie COVID-19 je možné očakávať disponibilný zostatok v OP II minimálne na úrovni **516 650 000 €**.

2. ÚVOD

Slovenská republika má zo zdrojov Európskej Únie v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v programovom období 2014-2020 k dispozícii 15,3 miliardy eur. Doposiaľ, ku dňu 31.3.2020, vyčerpalo len 32,03% z celkovej alokácie.¹ K tomuto dňu boli zároveň za všetky fondy kontrahované prostriedky v hodnote 10,8 mld. EUR, čo predstavuje 70,69% z celkovej alokácie z európskych zdrojov.

Pokiaľ by čerpanie prostriedkov pokračovalo v súčasnom tempe, reálne hrozí prepadnutie veľkej časti zvyšnej alokácie a nevyčerpanie všetkých pridelených financií. Súčasný programový obdobia končí na konci tohto roka, no vďaka pravidlu N+3 môžu členské krajiny čerpať finančné prostriedky z programového obdobia EŠIF 2014-2020 do roku 2023. Pokiaľ chce Slovenská republika efektívne dočerpať zvyšné prostriedky, je potrebné presunúť prostriedky (v rámci a z operačných programov) z prioritných osí, v ktorých dlhodobo čerpajú pomaly a neefektívne, do oblastí, kde dokážu pripravené projekty rýchlo absorbovať nevyčerpaný balík peňazí.

Riešenie problému efektívneho dočerpania významne zmenila pandémia koronavírusu. Európska komisia uvoľnila podmienky čerpania a umožnila členským štátom financovať odstraňovanie a zmiernenie dôsledkov pandémie COVID-19 z nevyčerpaných eurofondov tohto programového obdobia. Veľká časť doposiaľ nevyčerpaných peňazí preto pôjde práve na zmiernenie krízy spojenej s ochorením COVID-19.

Sme však presvedčení, že nie je správne využiť celú čiastku nedočerpaných prostriedkov len na urgentné záchranné opatrenia, ale rovnako tak by mala časť prostriedkov smerovať do investičných projektov, ktoré by pomohli oživeniu ekonomiky a zároveň by plnili ciele operačného programu a kohéznej politiky.

Prostriedky v EŠIF určené na zvyšovanie energetickej hospodárnosti verejných budov patria k tým, ktoré sa implementujú úspešne. Vyčlenené čiastky vo výzvach pre samosprávy a subjekty ústrednej správy a verejnoprávne ustanovizne v Operačnom programe Kvalita životného prostredia nedokázali pokryť výšku žiadaných prostriedkov a časť z projektov ostalo nepodporených. Ponúkajú teda jednu z oblastí kam je možné zvyšok nevyčerpaných prostriedkov presunúť a tým prispieť nielen k efektívnemu dočerpaniu prostriedkov v tomto programovom období, ale aj k stimulovaniu a oživeniu ekonomiky.

---

¹ Dostupné na: https://www.partnerskadohoda.gov.sk/data/files/3620_implementacia-esif-k-31032020.pdf

3. ZMENY V DÔSLEDKU PANDÉMIE KORONAVÍRUSU

Na zvládnutie krízy spôsobenej koronavírusom, a s ňou spôsobené bezpečnostné opatrenia, ktoré utlmili hospodárstvo, uvoľnila Európska komisia pravidlá čerpania EŠIF a navrhla prednostne využiť nevyčerpané prostriedky z programov politiky súdržnosti na obdobie 2014 – 2020, ktoré by za normálnych okolností aj tak nemuselo Slovensko stihnúť vyčerpať. To má zabezpečiť rozpočtom členských štátov okamžitú likviditu, čím sa podpora nevyhnutné hospodárske investície. **V prípade Slovenska to znamená 4,025 miliardy eur (k 31. 3. 2020).**

Komisia zároveň s cieľom rýchlo nasmerovať priame európske verejné investície navrhuje, aby sa od členských štátov nepožadovalo vrátenie nevyužitého predbežného financovania, ktoré dostali na rok 2019. Slovenská republika by za normálnych okolností musela vrátiť do konca júna 2020 sumu v celkovej výške približne **525 141 844,42 eur**. Táto suma je okamžite pre SR k dispozícii, a s veľkou pravdepodobnosťou bude využitá na záchranné opatrenia týkajúce zmiernenia tlaku na verejné financie a podpory systémov zdravotnej starostlivosti.

V rámci investičnej iniciatívy Európskej komisie (CRII+)² navrhla taktiež Komisia niekoľko opatrení, ktoré majú zabezpečiť väčšiu flexibilitu, zjednodušiť určité procedurálne kroky spojené s implementáciou programu a znížiť administratívne požiadavky.

Medzi hlavné zmeny patrí:

- členské štáty môžu požiadať o zmeny operačných programov, aby sa v účtovnom období 2020 – 2021 mohla uplatňovať 100 % miera spolufinancovania EÚ (napr. na projekty v OP KŽP bola doposiaľ miera financovania z EÚ zdrojov na úrovni 85 %);
- členské štáty môžu neobmedzene presúvať zdroje medzi jednotlivými fondmi EÚ podľa potreby;
- členské štáty môžu v súčasnosti neobmedzene presúvať finančné prostriedky medzi jednotlivými kategóriami regiónov (platí len pre rozpočtové prostriedky na rok 2020);
- členské štáty sú oslobodené od povinnosti zmeniť Partnerské dohody;

Iniciatíva taktiež zavádza možnosť realokácie nevyčerpaných prostriedkov medzi prioritnými osami do výšky 8 % a medzi operačnými programami do výšky 4 % alokácie bez schvaľovania zo strany EK.

Vláda SR schválila dňa 14. apríla 2020 realokáciu finančných prostriedkov v celkovej výške **1382,5 mil. eur** na podporu udržania zamestnanosti a na zmiernenie dopadov pandémie COVID-19 a tým pádom sa potencionálny nevyčerpaný balík prostriedkov výrazne znižuje.

Je nutné taktiež poznamenať, že v prípade, ak budú tieto presunuté prostriedky z dôvodu pretrvávajúcej pandémie COVID-19 nedostatočné, podľa vlády bude potrebné pripraviť ďalšiu realokáciu prostriedkov medzi a v rámci jednotlivých operačných programov.

² Dostupné na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/qanda_20_574

4. STAV ČERPANIA A KONTRAHOVANIA PROSTRIEDKOV EŠIF 2014 – 2020

Z celkovej alokácie EÚ zdrojov na programové obdobie 2014 – 2020 bez Programu rozvoja vidieka (13,78 mld. eur) sprístupnili riadiace orgány vo výzvach a vyzvaniach ku dňu 31.03.2020 finančné prostriedky vo výške 16,2 mld. eur, čo predstavuje 117,64%, kontrahovanie je vo výške 9,7 mld. eur, čo predstavuje 70,43%. Je však potrebné zdôrazniť skutočnosť, že aj napriek vysokej výške nezazmluvnených finančných prostriedkov vo výške 4,075 mld. eur, pomerne značná suma prostriedkov je alokovaná v žiadostiach o nenávratný finančný príspevok, ktoré sú v rôznych štádiách hodnotiaceho procesu, prípadne majú vydané rozhodnutia o schválení.

Nasledujúca tabuľka znázorňuje alokáciu, podiel kontrahovania a disponibilný zostatok v operačných programoch. Za ňou nasledujúce tabuľky v podkapitolách popisujú detailnejšiu alokáciu, podiel kontrahovania a disponibilný zostatok v daných operačných programoch a jednotlivých prioritných osách.

TABUĽKA 1 – Implementácia EŠIF vo vybraných operačných programoch k 31. 3. 2020³

Program	Alokácia: EÚ prostriedky	Kontrahované prostriedky	% z alokácie	Disponibilný zostatok (EÚ prostriedky)
OP Ľudské zdroje	2 218 943 729 €	2 024 787 309 €	91,25%	194 156 420 €
OP Integrovaná infraštruktúra	6 149 937 611 €	4 101 360 370 €	66,69%	2 048 577 241 €
OP Kvalita životného prostredia	3 059 781 290 €	1 898 996 289 €	62,06%	1 160 785 001 €
Integrovaný regionálny OP	1 699 941 778 €	1 207 145 933 €	71,01%	492 795 845 €
OP Efektívna verejná správa	278 449 284 €	206 374 286 €	74,12%	72 074 998 €
OP Technická pomoc	159 071 912 €	110 880 281 €	69,70%	48 191 631 €
OP Rybné hospodárstvo	12 953 025 €	4 114 426 €	31,76%	8 838 599 €
Interreg V-A SK-CZ	90 139 463 €	65 913 531	73,12%	24 225 932 €
Interreg V-A SK-AT	75 892 681 €	50 093 333	66,01%	25 799 348 €
PS INTERACT III	39 392 594 €	39 392 594 €	100%	0 €
SPOLU EŠIF*	13 784 503 367 €	9 709 058 352 €	70,43%	4 075 445 015 €
Alokácia vyčlenená na schválené ŽoNFP pred podpisom zmluvy (prijaté rozhodnutie o schválení ŽoNFP)				- 461 245 437 €
Alokácia vyčlenená na ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia				- 2 036 256 037 €
Disponibilný zostatok po odpočítaní zmlúv, rozhodnutí o schválení a ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia				1 577 943 541 €

*Okrem programu Programu rozvoja vidieka

3 Dostupné na: https://www.partnerskadohoda.gov.sk/data/files/362o_implementacia-esif-k-31032020.pdf

4.1. Operačný program Ľudské zdroje (OP ĽZ)

TABUĽKA 2 – Implementácia OP ĽZ k 31.03.2020 (Zdroj: ÚPVII, vlastná úprava)

Prioritné osi (PO)	Fond	Alokácia: EÚ prostriedky	Kontrahované prostriedky	% z alokácie	Disponibilný zostatok (EU zdroje)
PO 1 - Vzdelávanie	ESF	348 741 004 €	227 817 931 €	65,33%	120 923 073 €
PO 2 - Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	ESF+I ZM	208 310 730 €	202 939 576 €	97,42%	5 371 154 €
PO 3 - Zamestnanosť	ESF	900 960 221 €	960 028 333 €	106,56%	-59 068 112 €
PO 4 - Sociálne začlenenie	ESF	299 669 312 €	315 405 763 €	105,25%	-15 736 451 €
PO 5 - Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	ESF	153 954 885 €	136 601 523 €	88,73%	17 353 362 €
PO 6 - Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK	ERDF	228 707 577 €	109 878 137 €	48,04%	118 829 440 €
PO 7 - Technická pomoc	ESF	78 600 000 €	72 116 046 €	91,75%	6 483 954 €
Celkovo		2 218 943 729 €	2 024 787 309 €	91,25%	194 156 420 €
Alokácia vyčlenená na schválené ŽoNFP pred podpisom zmluvy (prijaté rozhodnutie o schválení ŽoNFP)					- 44 072 648 €
Alokácia vyčlenená na ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					171 302 430 €
Disponibilný zostatok po odpočítaní zmlúv, rozhodnutí o schválení a ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					-21 218 658 €
Návrh objemu realokácie prostriedkov na COVID-19 vrátane zmeny účelu použitia					- 267 640 000 €

4.2. Operačný program kvality životného prostredia (OP KŽP)

TABUĽKA 3 – Implementácia OP KŽP k 31.3.2020 (Zdroj: ÚPVII, vlastná úprava)

Prioritné osi (PO)	Fond	Alokácia: EÚ prostriedky	Kontrahované prostriedky	% z alokácie	Disponibilný zostatok (EU zdroje)
PO 1 - Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environment. infraštruktúry	KF	1 568 013 361 €	955 141 463 €	60,91%	612 871 898 €
PO 2 - Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	KF	293 098 900 €	113 931 205 €	38,87%	179 167 695 €
PO 3 - Podpora riadenia rizík, riadenia mimor. udalostí a odolnosti proti mimor. udalostiam ovplyvnených zmenou klímy	ERDF	243 896 216 €	173 722 170 €	71,23%	70 174 046 €
PO 4 - Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	ERDF	877 772 813 €	593 214 969 €	67,58%	284 557 844 €
PO 5 - Technická pomoc	ERDF	77 000 000 €	62 986 482 €	81,80%	14 013 518 €
Celkovo		3 059 781 290 €	1 898 996 289 €	62,06%	1 160 785 001 €
Alokácia vyčlenená na schválené ŽoNFP pred podpisom zmluvy (prijaté rozhodnutie o schválení ŽoNFP)					- 61 418 892 €
Alokácia vyčlenená na ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					- 670 230 226 €
Disponibilný zostatok po odpočítaní zmlúv, rozhodnutí o schválení a ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					429 135 882 €
Návrh objemu realokácie prostriedkov na COVID-19 vrátane zmeny účelu použitia					- 278 250 000 €

4.3. Integrovaný regionálny operačný program (IROP)

Tabuľka 4 – Implementácia IROP k 31.3.2020 (Zdroj: ÚPVII, vlastná úprava)

Prioritné osi (PO)	Fond	Alokácia: EÚ prostriedky	Kontrahované prostriedky	% z alokácie	Nevyčerpaný zostatok
PO 1 - Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	ERDF	384 029 978 €	197 173 770 €	51,34%	186 856 208 €
PO 2 - Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	ERDF	692 723 164 €	506 708 080 €	73,15%	186 015 084 €
PO 3 - Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	ERDF	154 565 061 €	76 834 646 €	49,71%	77 730 415 €
PO 4 - Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP	ERDF	317 508 751 €	325 710 241 €	102,58%	-8 201 490 €
PO 5 - Miestny rozvoj vedený komunitou	ERDF	89 114 824 €	59 298 440 €	66,54%	29 816 384 €
PO 6 - Technická pomoc	ERDF	62 000 000 €	41 420 755 €	66,81%	20 579 245 €
Celkovo		1 699 941 778 €	1 207 145 933 €	71,01%	492 795 845 €
Alokácia vyčlenená na schválené ŽoNFP pred podpisom zmluvy (prijaté rozhodnutie o schválení ŽoNFP)					- 98 118 716 €
Alokácia vyčlenená na ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					- 329 019 131 €
Disponibilný zostatok po odpočítaní zmlúv, rozhodnutí o schválení a ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					65 657 998 €
Návrh objemu realokácie prostriedkov na COVID-19 vrátane zmeny účelu použitia					- 162 200 000 €

*podľa materiálu vlády (znížený o dekomitmenty)

4.4. Operačný program integrovaná infraštruktúra (OP II)

Tabuľka 5 – Implementácia OP II k 31.3.2020 (Zdroj: ÚPVII, vlastná úprava)

Prioritné osi (PO)	Fond	Alokácia: EÚ prostriedky	Kontrahované prostriedky	% z alokácie	Disponibilný zostatok - nekontrahované (EU zdroje)
PO 1 - Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE) a obnova mobil. prostriedkov	KF	725 839 166 €	614 705 645 €	84,69%	111 133 521
PO 2 - Cestná infraštruktúra (TEN-T CORE)	KF	1 142 500 000 €	1 300 287 605 €	113,81%	-157 787 605
PO 3 - Verejná osobná doprava	KF	329 337 000 €	152 946 623 €	46,44%	176 390 377
PO 4 - Infraštruktúra vodnej dopravy (TEN-T CORE)	KF	109 463 000 €	947 150 €	0,87%	108 515 850
PO 5 - Železničná infraštruktúra (mimo TEN- T CORE)	ERDF	263 951 749 €	105 957 614 €	40,14%	157 994 135
PO 6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	ERDF	804 886 032 €	228 682 188 €	28,41%	576 203 844
PO 7 - Informačná spoločnosť	ERDF	736 940 302 €	556 999 543 €	75,58%	179 940 759
PO 8 - Technická pomoc	ERDF	87 000 000 €	72 537 156 €	83,38%	14 462 844
PO 9 - Podpora výskumu, vývoja a inovácií	ERDF	1 307 683 946 €	541 831 778 €	41,43%	765 852 168
PO 10 - Podpora výskum, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	ERDF	122 425 015 €	97 094 521 €	79,31%	25 330 494
PO 11 - Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	ERDF	416 415 000 €	335 825 630 €	80,65%	80 589 370
PO 12 - Rozvoj konkurenciesch. MSP v Bratislavskom kraji	ERDF	33 496 401 €	25 495 407 €	76,11%	8 000 994
PO 13 - Technická pomoc	ERDF	70 000 000 €	68 049 511 €	97,21%	1 950 489
Celkovo		6 149 937 611,00 €	4 101 360 370 €	66,69%	2 048 577 241 €
alokácia vyčlenená na schválené ŽoNFP pred podpisom zmluvy (prijaté rozhodnutie o schválení ŽoNFP)					- 233 797 561,41 €
alokácia vyčlenená na ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					- 782 018 984,84 €
Disponibilný zostatok na zazmluvnenie po odpočítaní zmlúv, rozhodnutí o schválení a ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					1 032 760 694,48 €
Návrh objemu realokácie prostriedkov na COVID-19 vrátane zmeny účelu použitia					- 516 200 000,00 €

4.5. Operačný program efektívna verejná správa

Tabuľka 6 – Implementácia OP EVS (Zdroj: ÚPVII, vlastná úprava)

	Fond	Alokácia: EÚ prostriedky	Kontrahované prostriedky	% z alokácie	Disponibilný zostatok (EU zdroje)
PO 1 - Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna VS	ESF	227 864 971 €	169 181 785 €	74,25%	58 683 186 €
PO 2 - Zefektívnený súdny systém a zvýšená vymáhateľnosť práva	ESF	37 446 341 €	30 853 588 €	82,39%	6 592 753 €
PO 3 - Technická pomoc	ESF	13 137 972 €	6 338 912 €	48,25%	6 799 060 €
Celkovo		278 449 284 €	206 374 286 €	74,12%	72 074 998 €
Alokácia vyčlenená na schválené ŽoNFP pred podpisom zmluvy (prijaté rozhodnutie o schválení ŽoNFP)					- 4 827 173 €
Alokácia vyčlenená na ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					- 17 705 460 €
Disponibilný zostatok po odpočítaní zmlúv, rozhodnutí o schválení a ŽoNFP v procese spracovania a hodnotenia					49 542 366 €
Návrh objemu realokácie prostriedkov na COVID-19 vrátane zmeny účelu použitia					- 26 900 000 €

5. ČERPANIE PROSTRIEDKOV NA OBNOVU VEREJNÝCH BUDOV V OP KŽP

Hlavným zdrojom pre projekty znižovania energetickej náročnosti vo verejných budovách boli v súčasnom programovom období výzvy v rámci prioritnej osi 4 „Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch“, Investičnej priority 4.3 „Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania“ a špecifického cieľa: 4.3.1 „Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov“.

V rámci súčasného programového obdobia boli vypísané 3 výzvy a to:

- Výzva č. 6 pre subjekty ústrednej správy aj samosprávy vo výške 160 000 000 €
- Výzva č.19 pre subjekty ústrednej správy aj samosprávy vo výške 214 000 000 €
- Výzva č 48 len pre subjekty ústrednej správy vo výške 61 000 000 €

V rámci jednotlivých výziev bol zaznamenaný vysoký záujem o príspevok zo strany územnej samosprávy ako aj ústrednej správy a verejnoprávnych ustanovizní a podľa vyhodnotenia počtu a výšky žiadaných prostriedkov v posledných dvoch výzvach možno predpokladať, že žiadosti o príspevok samospráv presiahli alokáciu výzvy č. 18 o **61 968 513 €** (EÚ zdroje) a žiadosti subjektov ústrednej správy a verejnoprávnych ustanovizní presiahli alokáciu výzvy č. 48 o **39 421 851 €** (EÚ zdroje). V prípade samospráv išlo celkovo o **147 neuspokojených projektov** (vyhodnotenie výzvy pre ústrednú správu ešte nie je ukončené).

Podľa harmonogramu výziev⁴ na rok 2020 nie je v pláne ďalšia výzva na zníženie energetickej náročnosti verejných budov v OP KŽP. Zároveň je potrebné podotknúť, že rok 2020 je posledným rokom kedy možno kontrahovať projekty v rámci programového obdobia 2014 – 2020.

Box 1: Oprávnené výdavky vo výzvach č. 6, č. 18 a č. 48

V rámci jednotlivých výziev bolo možné financovať:

- zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov realizáciou optimálnej kombinácie nasledovných opatrení vyplývajúcich z energetického auditu:
  - + zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií;
  - + modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výťahov za účelom zníženia spotreby energie;
  - + inštalácia systémov merania a riadenia;
  - + zmena spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu účinných systémov CZT;
  - + inštalácia zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove

⁴ Dostupné na: https://www.op-kzp.sk/wp-content/uploads/2019/12/Harmonogram_vyziev_2020_verzia_2bezSZ.pdf

Nasledujúca tabuľka popisuje celkovú alokáciu jednotlivých výziev na zníženie energetickej náročnosti verejných budov v OP KŽP 2014-2020, počet a výšku schválených žiadostí a počet a výšku žiadostí, ktoré presiahli alokovanú čiastku a možno ich považovať za neuspokojené žiadosti.

TABUĽKA 7 – Alokácia a čerpanie prostriedkov na zníženie energetickej náročnosti verejných budov v OP KŽP 2014-2020

	Finančné prostriedky z EÚ zdrojov (počet projektov)			
	OPKZP-PO4-SC431-2015-6	OPKZP-PO4-SC431-2017-19	OPKZP-PO4-SC431-2018-48	CELKOVO
Alokácia – Subjekty ústrednej správy a verejnoprávne ustanovizne	45 000 000 €	60 000 000 €	61 000 000 €	X
Alokácia – Subjekty územnej samosprávy	115 000 000 €	154 000 000 €	–	X
Alokácia – celkovo	160 000 000 €	214 000 000 €	61 000 000 €	~ 435 000 000 €
Žiadosti – Subjekty ústrednej správy a verejnoprávne ustanovizne	47 044 330 € (80)	68 095 202 (86)	100 421 851 € (100)	X
Žiadosti – Subjekty územnej samosprávy	152 137 576 € (392)	214 824 609 € (532)	-	X
Žiadosti – celkovo	199 181 906 (472)	282 919 811 (618)	100 421 851 € (100)	X
Schválené – Subjekty ústrednej správy a verejnoprávne ustanovizne	36 954 416 € (71)	52 788 199 € (71)	30 748 401 € (23)*	*120 491 016 € (165)
Schválené – Subjekty územnej samosprávy	90 900 395 € (225)	152 856 096 € (385)	-	*243 756 491 € (610)
Schválené – celkovo	127 854 811 € (296)	205 644 295 € (456)	30 748 401 € (23)*	*364 247 507 € (775)
Subjekty ústrednej správy a verejnoprávne ustanovizne - neuspokojené	–	–	Odhad – 39 421 851 € (???)	Odhad – 39 421 851 € (???)
Subjekty územnej samosprávy - neuspokojené	–	61 968 513 € (147)	–	61 968 513 € (147)

*ku dňu 30.03.2020, schvaľovanie ešte nie je ukončené vo výzve č. 48

ADRESA: Račianska 88 B, 831 02 Bratislava
KONTAKTY: Predseda Správnej rady, Peter **Robl**, robl@bpb.sk
 Riaditeľka, Katarína **Nikodemová**, nikodemova@bpb.sk

 **BUDOVY
PRE BUDÚCNOSŤ**